

**UCHWAŁA NR XCVII/495/2024
RADY MIEJSKIEJ W DZIAŁOSZYCACH**

z dnia 29 stycznia 2024 r.

**w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi sąsiedzkie,
wymiaru i zakresu tych usług oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat,
a także trybu ich pobierania**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), w związku z art. 17 ust. 1 pkt 11, ust. 2 pkt 2a, art. 50 ust. 1a, ust. 3a-4b, ust. 6-6b i art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.), Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1. Określa się szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi sąsiedzkie, wymiar i zakres tych usług oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, a także trybu ich pobierania, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Działoszyce.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Działoszytach

Stanisław Woźniak

Szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi sąsiedzkie, wymiaru i zakresu tych usług oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, a także trybu ich pobierania.

§ 1. 1. Usługi sąsiedzkie organizuje i realizuje na terenie Miasta i Gminy Działoszyce przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Działoszycach.

2. Z usług sąsiedzkich może skorzystać osoba samotna, która z powodu wieku, choroby lub innych powodów wymaga wsparcia innych osób, natomiast nie może go otrzymać.

3. Usługi sąsiedzkie mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

4. Usługi przyznaje się na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, a także z urzędu za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

5. Usługi sąsiedzkie obejmują pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgniacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Zakres usług będzie dostosowany do indywidualnych potrzeb osoby, na której rzecz będą świadczone usługi. Usługi sąsiedzkie mogą być przyznane równoległe z usługami opiekuńczymi świadczonymi w innej formie.

6. Usługę opiekuńczą w formie pomocy sąsiedzkiej przyznaje się po ustaleniu, że zachodzą przesłanki do udzielenia pomocy określone w ustawie o pomocy społecznej poprzedzone wywiadem środowiskowym.

7. Pomoc świadczona jest przez osobę mieszkającą w sąsiedztwie i wskazaną przez beneficjenta. Osoba świadcząca pomoc nie może być spokrewniona z osobą korzystającą ze wsparcia.

8. Usługi opiekuńcze sąsiedzkie mogą być wykonywane przez osoby nie posiadające kierunkowego przygotowania zawodowego.

9. Osobą wykonującą usługi sąsiedzkie może być osoba, która:

- 1) jest pełnoletnia;
- 2) nie jest członkiem rodziny osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;
- 3) zamieszkuje w najbliższej okolicy osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;
- 4) ukończyła szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy;
- 5) nie jest oddzielnie zamieszkującym małżonkiem, wstępnym ani zstępnym osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;
- 6) złożyła organizatorowi usług sąsiedzkich oświadczenie o zdolności pod względem psychofizycznym do świadczenia takich usług;
- 7) została zaakceptowana przez osobę, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;
- 8) została zaakceptowana przez organizatora usług sąsiedzkich.

10. Przyznanie lub odmowa pomocy w formie usług opiekuńczych sąsiedzkich, a także całkowite lub częściowe zwolnienie z ponoszenia odpłatności za świadczone usługi następuje w drodze decyzji administracyjnej.

11. Decyzja o przyznaniu usług opiekuńczych sąsiedzkich określa: okres przyznania usług, liczbę godzin przyznanych w miesiącu, zakres oraz miejsce świadczenia usług, warunki odpłatności a także wysokość odpłatności.

12. Szczegółowy zakres usług sąsiedzkich będzie realizowany w oparciu o przygotowany plan pomocy zawarty w umowie pomiędzy organizatorem a osobą wykonującą usługi sąsiedzkie.

13. Wymiar i zakres przyznawanych usług opiekuńczych sąsiedzkich uzależniony jest od stanu zdrowia, sytuacji rodzinnej i materialnej beneficjenta ustalonej przez pracownika socjalnego podczas wywiadu środowiskowego oraz od możliwości zabezpieczenia usług przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Działoszycach.

14. Zakres usług opiekuńczych sąsiedzkich obejmować będzie pomoc i wsparcie w czynnościach dnia codziennego, m.in.: drobne porządki domowe, pomoc w przygotowywaniu posiłków, pranie, przynoszenie opału i palenie w piecu, rozmowy, wspólne spędzanie czasu wolnego. Realizacja działań pomocowych poza domem m.in.: pomoc przy robieniu zakupów, informowanie najbliższych lub odpowiednich służb o pilnych potrzebach czy pogorszeniu się stanu zdrowia, załatwianie spraw urzędowych.

15. Usługi sąsiedzkie przyznaje się w wymiarze nieprzekraczającym 14 godzin w tygodniu.

16. Realizacja usług sąsiedzkich w środowiskach odbywać się będzie pod nadzorem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Działoszycach.

17. Pomoc w formie usług sąsiedzkich może zostać ograniczona lub wstrzymana w przypadku notorycznego naruszania zasad współżycia społecznego przez osobę objętą pomocą lub inne osoby przebywające w miejscu świadczenia usług, a w szczególności:

- 1) w przypadku nadużywania alkoholu przez świadczeniobiorcę lub osoby trzecie przebywające w jego towarzystwie;
- 2) w przypadku agresywnej postawy i obraźliwego zachowania wobec osoby świadczącej usługi;
- 3) w przypadku powtarzających się trudności wejścia do mieszkania lub w środowisko z przyczyn niezawinionych przez osobę świadczącą usługi.

§ 2. 1. Określa się warunki odpłatności za usługi sąsiedzkie oraz szczegółowe warunki całkowitego lub częściowego zwolnienia z opłat, a także trybu ich pobierania.

2. Do ustalenia odpłatności za udzielone usługi opiekuńcze sąsiedzkie przyjmuje się wysokości minimalnej stawki godzinowej brutto obowiązującej w danym roku na podstawie opublikowanego w Dzienniku Ustaw Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej.

3. W przypadku waloryzacji rent i emerytur zmiana kosztu, o którym mowa w ust. 2 następuje od pierwszego dnia drugiego miesiąca po ogłoszonej waloryzacji.

4. Opłaty za świadczone usługi sąsiedzkie naliczane są po zakończeniu miesiąca, w którym usługi były świadczone.

5. Zmiana wysokości odpłatności za usługi następuje od pierwszego dnia drugiego miesiąca w którym dokonana została przez Prezesa ZUS waloryzacja świadczeń emerytalno-rentowych oraz w obwieszczeniu ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego dotyczące zweryfikowanych kwot kryterium dochodowego, stanowiących podstawę ustalenia wysokości niektórych świadczeń z pomocy społecznej.

6. W przypadku zmiany dochodu osoby samotnie gospodarującej lub rodziny w okresie ponoszenia odpłatności za świadczone usługi opiekuńcze, jeżeli kwota tej zmiany przekroczyła 10 % odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, odpłatność zmienia się od pierwszego dnia drugiego miesiąca w którym nastąpiła zmiana dochodu.

7. W przypadku gdy dochód osoby samotnej lub samotnie gospodarującej nie przekracza kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, usługi sąsiedzkie świadczone są nieodpłatnie.

8. Poziom odpłatności za usługi opiekuńcze sąsiedzkie ustala poniższa tabela:

Dochód wg kryterium kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt 1 lub pkt 2 ustawy o pomocy społecznej	Procentowa wysokość odpłatności za jedną godzinę usług opiekuńczych	
	Osoba samotnie	Osoba w rodzinie

	gospodarującej	
do 100% i włącznie	nieodpłatnie	nieodpłatnie
powyżej 100% do 150% włącznie	15%	20%
powyżej 150% do 200% włącznie	20%	30%
powyżej 200% do 250% włącznie	30%	40%
powyżej 250% do 300% włącznie	40%	50%
powyżej 300% do 350% włącznie	60%	70%
powyżej 350%	100%	100%

9. Podstawą wyliczenia należności za usługi opiekuńcze sąsiedzkie jest decyzja administracyjna oraz karta pracy opiekuna potwierdzająca ilość przepracowanych godzin, podpisana przez osobę korzystającą z usługi lub rodzinę. Karta z zrealizowanych usług przedkładana jest organizatorowi usług sąsiedzkich w terminie do 5 dnia miesiąca następującego po miesiącu, na który usługi zostały przyznane.

10. Osoby znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji, które udokumentują, że kwota dochodu pozostająca do ich dyspozycji po poniesieniu niezbędnych opłat na utrzymanie mieszkania i wydatków na leczenie, dokonanie niezbędne remontów, korzystanie z dodatkowych usług opiekuńczych oraz zdarzeń losowych nie pozwalałaby na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, mogą zostać częściowo lub całkowicie zwolnione z odpłatności za usługi opiekuńcze sąsiedzkie na czas określony.

11. Zaprzestaje się dochodzenia odpłatności za usługi sąsiedzkie za miesiąc, w którym nastąpił zgon świadczeniobiorcy będącego osobą samotną.

12. Należność za faktycznie wykonane usługi sąsiedzkie świadczeniobiorca jest zobowiązany wpłacić na rachunek bankowy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Działoszycach do 15-go dnia każdego miesiąca.

13. Wpływy z odpłatności za usługi opiekuńcze sąsiedzkie stanowią dochód budżetu gminy.

14. W przypadku niewywiązywania się osoby lub rodziny z uiszczenia naliczonej odpłatności za wykonywanie usługi, zwrot naliczonej opłaty będzie dochodzony na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw, z dniem 1 listopada 2023 r., przyznano gminom możliwość organizowania usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich. Ten nowy typ usług obejmuje pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgniarską, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji oraz w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Ustawa określa również wymagania, które powinny być spełnione przez osoby wykonujące usługi sąsiedzkie.

Zgodnie z art. 50 ust. 6a ustawy o pomocy społecznej, w przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6 określa szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich ich wymiar i zakres oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług.

Jednocześnie, zgodnie z art. 50 ust. 6b ustawy o pomocy społecznej rada gminy może postanowić o rozszerzeniu katalogu osób, o których mowa w ust. 1 i 2, o osoby, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę, a także wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych.

Usługi opiekuńcze, w postaci usług sąsiedzkich są formą świadczenia pomocy na rzecz m.in. osób samotnych, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności wymagają wsparcia innych osób.

Ze względu na powyższe zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały.